

Af Line Steen Bygballe, Astrid Jespersen & Rebecca Søgaard

Frivillighed til alle ældre

Et kvalitativt studie af muligheder og udfordringer
ved udbredelse og opskalering af et socialt frivilligt tilbud
for ældre og udlændinge

INDHOLDSFORTEGNELSE

Derfor skal du læse denne rapport.....	3
Baggrund for rapporten.....	4
1. del	
“Det holder en gammel kone i live”.....	5
Resumé: 6 opmærksomhedspunkter for opskalering af frivilligt tilbud.....	6
CoRes følgeforskning.....	8
Viden og nøgletal om Elderlearn.....	10
Udbredelse og skalering af et frivilligt tilbud til ældre og udlændinge.....	12
Skaleringstiltag og organisatoriske ændringer.....	13
2. del	
Elderlearns frivillige ældre borgere.....	14
Implikationer ved skalering af Elderlearn.....	15
1. Samarbejdspartnere.....	16
2. Kendskab og motivation.....	17
3. Fra tilmelding til opstart.....	18
4. Opstart.....	19
5. Den første tid.....	20
6. Forankring, fastholdelse og fortsat frivillighed.....	22
Implementering af følgeforskningens indsigter hos Elderlearn.....	24
Projektgruppen.....	25
Litteratur.....	26
Fodnoter.....	27

Derfor skal du læse rapporten

Kære læser

Denne rapport kan læses som inspiration til dig, der arbejder med socialt frivillige tilbud for ældre borgere i en forening, NGO eller kommune, der skal udbredes og skaleres op. Udbredelse og opskalering kan skyldes økonomiske, sociale eller organisatoriske grunde, som alle har den konsekvens, at der skal tænkes i nye arbejdsgange.

Rapporten er baseret på et kvalitativt studie, hvor vi har fulgt den socialøkonomiske virksomhed Elderlearn og deres arbejde med at udbrede og opskalere deres frivillige tilbud til kommuner i hele landet og dermed til en større skare af deres målgruppe, nemlig ældre borgere og udlændinge. Dette arbejde har krævet andre arbejdsrutiner, nye forståelser af målgruppen og andre kommunikative værktøjer for at håndtere de krav, en opskalering medfører.

Indsigterne i rapporten belyser de udfordringer, der kan være ved en skalering, men giver samtidig også en række konkrete bud på forskellige måder at håndtere disse på. Med udgangspunkt i Elderlearn og deres arbejde med at facilitere mødet mellem ældre borgere og udlændinge, der lærer dansk, er formålet med denne rapport at videreformidle indsigter fra følgeforskningen til inspiration for andre, der arbejder med opskalering af frivillige aktiviteter, der er rettet mod ældre borgere.

Rapporten er opbygget af to dele. I rapportens **første del** bliver Elderlearns frivillige aktivitet beskrevet i fortællingen om Ella og hendes møde med Sorina. Herefter opsummeres analysens seks opmærksomhedspunkter, og følgeforskningens etnografiske materiale bliver præsenteret. Afslutningen på første

del er tre korte afsnit, der hhv. giver baggrundsviden og nøgletal om Elderlearn og beskriver, hvordan både Elderlearn og følgeforskningens projektgruppe har arbejdet med opskalering, og hvilke tiltag og organisatoriske ændringer Elderlearn har iværksat til deres skaleringarbejde.

Anden del starter ud med en præsentation af de frivillige ældre, som er aktive i Elderlearn. Herefter følger en analyse i seks afsnit, som peger på, hvor opskaleringen har haft betydning for de ældre borgeres oplevelse af Elderlearn. Ved hvert afsnit følger et eller flere opmærksomhedspunkter, som vi anbefaler, man arbejder med i en opskaleringsproces. Afslutningsvis beskriver vi, hvordan flere af rapportens indsigter er blevet omsat til nye praksisser hos Elderlearn. Vi viser hermed, hvordan man konkret kan arbejde med rapportens anbefalinger.

Baggrund for rapporten

Denne rapport er skrevet på baggrund af projektet Frivillighed til alle ældre, som er et samarbejde mellem Center for Humanistisk Sundhedsforskning (CoRe), den socialøkonomiske virksomhed Elderlearn og foreningen Danske Seniorer med bevilling fra Nordea Fonden. Projektets formål er at give endnu flere ældre borgere i landets kommuner muligheden for at deltage i Elderlearns frivillige arbejde. Hos Elderlearn mødes ældre borgere med frivillige udlændinge, der gerne vil blive bedre til dansk, for at tale dansk sammen. Elderlearn har fra 2017 til 2018 primært fungeret i Region Hovedstaden. Fra 2019 til 2021 har Elderlearn faciliteret relationen mellem udlændinge og ældre i over 70 kommuner på tværs af Danmark i både land- og bykommuner. Udbredelsen og skaleringen har bl.a. betydet, at der ikke er en medarbejder fra Elderlearn til det første møde mellem den ældre og den frivillige udlænding. Derfor har dette projekt haft særligt fokus på at sikre, at de ældre borgere til stadighed føler sig trygge og godt klædt på til at deltage i Elderlearn. Det vil således også være de ældre, der er i fokus i rapporten.

Center for Humanistisk Sundhedsforskning (CoRe)

CoRe er et forskningscenter på Saxo-Instituttet på Københavns Universitet, der forsker i kulturalytiske og historiske aspekter af sundhed og sygdom. Centret rummer en række tværdisciplinære projekter, ofte i samarbejde med eksterne interessenter, med fokus på fx aldringsproblematikker, livstilsinterventioner, sundhedsforståelse og -praksisser. CoRe har tidligere lavet følgeforskning i forbindelse med et af Elderlearns projekter, og denne rapport

bygger videre på den allerede eksisterende forskning [1].

Læs mere her: <https://core.ku.dk>

Danske Seniorer

Danske Seniorer har omkring 90.000 medlemmer og har til formål at stimulere seniorer til at gøre brug af deres egne ressourcer i sociale og kulturelle sammenhænge til glæde for både dem selv og for det øvrige samfund. Danske Seniorer organiserer og støtter seniorklubber over hele landet ved at sætte gode rammer for, at ældre borgere kan deltage i frivilligt arbejde.

Læs mere her: <https://danske-seniorer.dk>

Elderlearn

Elderlearn har siden 2017 faciliteret mødet mellem udlændinge, der gerne vil blive bedre til dansk, og ældre borgere. Elderlearns hovedformål er at skabe trivsel, glæde og indhold i hverdagen for ældre samt at forbedre integrationsmulighederne for udlændinge. Elderlearn varetager arbejdet med tilmeldinger fra ældre og udlændinge, at matche dem og arrangere deres første møde samt sørge for, at deres forløb fungerer efterfølgende.

Læs mere her: <https://www.elderlearn.dk>

“Det holder en gammel kone i live”

Da Ellen faldt og brækkede begge arme, blev hun bundet til hjemmet, men et tip fra en fysioterapeut gjorde, at hun blev frivillig i Elderlearn.

75-årige Ellen sætter kaffekopper, mælkekande og scones og en masse tilbehør på det aflange bord i stuen, da vi møder hende til interview om at være frivillig i Elderlearn. “Jeg serverede det samme en af de første gange, jeg skulle mødes med Sorina. En kop kaffe og lidt sødt til ganen hjælper altid,” siger hun og tager plads i sin stol.

Sorina er den frivillige udlænding, som Ellen mødes med én gang om ugen for at tale dansk. De startede med at ses tilbage i vinteren 2019 og har set hinanden nærmest en gang om ugen siden. Desværre blev de, ligesom så mange andre, i en periode nødt til at holde en coronapause, hvor de i stedet ringede sammen i ny og næ.

De er begge bosat i Holstebro. Sorina på 27 år kom til Danmark fra Serbien som en del af sin uddannelse. Hun er uddannet pædagog og studerer nu på SOSU-uddannelsen. Ellen, der bor i én af de ældreboliger, der er tilknyttet kommunen, har arbejdet som administrationsmedarbejder i 30 år og gik for 15 år siden på pension. I de sidste mange år har hun været meget aktiv i civilsamfundet i Holstebro gennem diverse foreninger og kommunale aktivitetstilbud. Hun har gået til gymnastik og fransk og været medarrangør af en bogklub.

I løbet af de sidste to år har hun dog fået flere og flere fysiske skavanker. Sidste år faldt hun på fortovet, da hun skulle hente avisen ved postkassen. Hun brækkede begge arme og havde dem i gips længe efter. “Så kan man jo desværre ikke så mange ting, og jeg har haft brug for hjælp til det meste. Jeg har kedet mig sådan. Det er ikke let at blive gammel,” konkluderer hun. På et af de mange besøg fra kommunale hjemmehjælpere og andre sundhedsprofessionelle anbefalede

en fysioterapeut hende at blive frivillig i Elderlearn. “Jamen så blev jeg jo frivillig dér. Og Sorina kommer jo hjem til mig, så det er så let, som det kan være.”

Ellen nyder at dele ud af sin livserfaring, at lære et nyt ungt menneske at kende og at støtte hende i at lære dansk, og hun fortæller, at “det holder en gammel kone i live”. Ellen og Sorina understreger begge, at de værdsætter hinandens selskab, som både byder på brugbare samtaler for Sorina, men som i lige så høj grad gør, at Ellen får fornyet energi i en ellers ensformig hverdag. Når Ellen har været frisk nok til det, har de været på udflugter sammen til både biblioteket, et lokalt museum og en tøjbutik.

Da vi har drukket kaffen, slutter Ellen samtalen af med at pointere, at “Sorina jo formentlig skal noget andet i livet på et tidspunkt end at snakke med mig, og sådan er det jo. Men så kunne jeg godt forestille mig at være frivillig for en ny!”

Resumé: 6 opmærksomhedspunkter for udbredelse og opskalering af et socialt frivilligt tilbud til ældre borgere

Følgende er en oversigt af analysens seks opmærksomhedspunkter, der præsenteres gennem rapporten.

1 Samarbejdspartnere

Kortlæg, hvilke aktører det er afgørende at etablere et samarbejde med ift. målgruppen. Ofte er der både behov for aktører, der er tæt på de ældre borgere i dagligdagen (fx hjemmehjælp/sundhedsfagligt personale), og aktører, der varetager mere koordinerende arbejde (fx aktivitets- og frivillighedskoordinatører).

Hav fokus på at klæde samarbejdspartnere på og giv løbende opdateringer, især til personer med daglig kontakt til de ældre borgere, da de ofte spiller en afgørende rolle for, om de ældre borgere får lyst til at deltage.

2 Kendskab og motivation

Ret kommunikationen til løbende efter målgruppen.

Skab relaterbare historier, som de ældre kan spejle sig i, når tilbuddet formidles i lokalaviser, artikler, tv-indslag og sociale medier.

Understreg, hvad de ældre frivillige kan bidrage med og hvordan. Det er en vigtig motivationsfaktor.

3 Fra tilmelding til opstart

Afklar, hvilken information der er afgørende for et godt match af frivillige, især hvis der er tale om en målgruppe med særlige behov.

Vær i kontakt med de frivillige, hvis der er lang ventetid. Giv information om, at de ikke er glemt, og hvorfor der er ventetid.

Lang ventetid fra tilmelding til opstart kræver reintroduktion til det frivillige tilbud.

4 Opstart

Skab en enkel fortælling om organisationen og det frivillige tilbud.

Planlæg, hvad den indledende samtale mellem den ældre frivillige og tilbuddets medarbejdere skal indeholde. Samtalen sætter scenen for den ældre frivilliges oplevelse.

Gør brug af interviewteknik, eksempelvis med inspiration fra forskningsinterview, for at etablere en god og professionel samtale. Det er især vigtigt at forberede sig på den gode samtale, hvis der er en stor diversitet i tilbuddets målgruppe.

5 Den første tid

Understøt etableringen af den gode relation og hjælp til at sætte rammerne for samværet.

Skab en opstartspakke med materiale, som sendes ud til den ældre borgers adresse. Se eksempel på indhold til en opstartspakke på side 21.

6 Forankring, fastholdelse og fortsat frivillighed

Giv redskaber til den gode afslutning af relationen, og skab derigennem grobund for, at flere fortsætter i nye forløb.

Start et netværk for de frivillige ældre. Det kan understøtte følelsen af at være en del af et større fællesskab med et samlet formål. Tilføj et ambassadørkorps, hvis der er mange ressourcestærke ældre frivillige.

Der bør løbende laves undersøgelser af, hvordan målgruppen ændres i arbejdet med udbredelse og opskalering af et socialt frivilligt tilbud. Det kan gøres ved fx at se på demografiske faktorer for målgruppen.

CoRes følgeforskning

Følgeforskning er en type af undersøgelse, hvor der på baggrund af projektspecifikke studier løbende gives sparring og rådgivning. Følgeforskning sikrer dermed, at et udviklingsprojekt får specifik sparring med opdaterede faglige briller. Følgeforskning giver mulighed for at justere projektet undervejs, og det tætte samarbejde mellem forskere og projektmedarbejdere øger muligheden for, at projektet bliver en succes.

Kvalitativ følgeforskning

CoRes følgeforskning er baseret på en kvalitativ etnografisk undersøgelse med interviews, deltagerobservationer og workshops foretaget i perioden fra september 2020 til maj 2021. De kvalitative interviews og deltagerobservationer giver et detaljeret indblik i de frivillige ældres oplevelser og refleksioner. Vi har gennemført semistrukturerede enkeltinterviews, dobbeltinterviews og ekspertinterviews, som til sammen giver en dyberegående forståelse af de ældres erfaringer, livshistorier og hverdage, samt hvordan Elderlearn spiller ind i dette.

Etnografisk materiale

Antal interviews med matchede par:

6 dobbeltinterviews
(5 fysisk, 1 online à 2 timers varighed)

49 enkeltinterviews
(1 fysisk, 48 online eller på telefon.
Indledende interviews à 45-120 minutters varighed, opfølgende interviews à 20-45 minutters varighed)

Antal deltagerobservationer: 6

Antal ekspertinterviews med kommunale aktører[2]:
6 (1 i Holstebro, 2 i Roskilde, 1 i Sorø, 2 i Syddjurs à 60-120 minutters varighed)

Aktiviteter:
workshop for udviklingen af spillet "Ordet er dit", analyseseminarer, afslutningsseminar og løbende oplæg og drøftelser med Elderlearn og Danske Seniorer.

Informantgruppe

Informanter:
21 par, dvs. 42 respondenter (21 frivillige ældre borgere og 21 frivillige udlændinge)

Kommuner:
København, Frederiksberg, Sorø og Roskilde. Aarhus, Nørager, Herning, Favrskov og Holstebro

Køn blandt de ældre:
7 mænd, 14 kvinder

Alder blandt de ældre:
65-88 år

Hjælp i husstanden:
9 modtager hjælp i hjemmet (mad, rengøring, hjælp til personlig hygiejne og medicin)

Beboere i husstanden:
12 bor alene, 9 bor med en partner

21 frivillige udlændinge:
19 kvinder, 2 mænd
23-47 år

Informantgruppen består af både ældre og udlændinge, men følgeforskningens fokus har været på de ældre frivillige. Rekrutteringen af informanter er sket i samarbejde med Elderlearn, som ved opstart af nye par har spurgt om samtykke til, at CoRe måtte kontakte dem efterfølgende. De 61 interviews er gennemført på dansk eller engelsk af henholdsvis en videnskabelig medarbejder samt en studentermedhjælper fra CoRe. Interviewene er gennemført i overensstemmelse med gældende lovgivning om opbevaring af persondata. Alle interviews er transskriberet og kodet i analyseprogrammet NVivo [3].

Udarbejdelse af indsigter

Undersøgelsens analytiske indsigter er blevet præsenteret og diskuteret med samarbejdspartnerne til fire analyseseminarer og et afslutningsseminar. Denne proces har bidraget til en kontekstforståelse, perspektivering og videreudvikling af de analytiske indsigter. Følgeforskningens indsigter er blevet implementeret løbende i Elderlearns praksis, hvilket bliver beskrevet i rapporten.

Viden og nøgletal om Elderlearn

Elderlearn – et inkluderende frivilligt tilbud under udvikling

Danmark har et af de højeste antal frivillige sammenlignet med andre lande i Vesteuropa (Lindholm et al., 2019; Erlinghagen et al., 2006). Andelen af ældre, der har været frivillige inden for det seneste år i Danmark, er steget markant, især blandt de 67-77-årige (Amilon et al., 2019), og det er særligt på det sociale område, at flere ældre er frivilligt aktive. Det er dog ikke alle, der har mulighed for at deltage i frivillige aktiviteter. Det drejer sig ofte om mennesker, som på den ene eller anden måde tilhører en minoritetsgruppe. Blandt gruppen af ældre borgere kan især problemer med den fysiske eller psykiske sundhed føre til, at man udebliver fra frivillige aktiviteter, ligesom mobilitets- og tilgængelighedsproblemer kan spille en rolle (Principi et al., 2012). Forskning viser, at frivilligt arbejde forbedrer den mentale sundhed og fungerer ensomhedsforbyggende, da man som frivillig deltager i meningsfulde fællesskaber

i civilsamfundet (Cattan et al., 2011; Anderson et al., 2014; Kruse & Lassen 2021). Derfor er det vigtigt at se på, hvordan inkluderende frivillige tilbud udvikles.

Elderlearn er en frivillig aktivitet, hvor der ikke skelnes mellem, hvem der giver frivillighed og modtager frivillighed. Aktiviteten adskiller sig dermed fra mere traditionelle frivillige tilbud, som har en mere tydelig opdeling. Den frivillige udlænding besøger den frivillige ældre én gang om ugen i mindst en time, hvor den ældre frivillige hjælper den pågældende med at lære det danske sprog. Konceptet åbner op for, at mindre ressourcerstærke ældre, som fx er nødsaget til at blive i hjemmet, kan bidrage og gøre en konkret forskel for et andet menneske. Den frivillige indsats går dermed begge veje og er med til at skabe meningsfulde relationer. Det er gratis for både den ældre borger og den frivillige udlænding at deltage, da Elderlearn finansieres gennem kommuner, fonde og Sundhedsstyrelsen.

Elderlearn har eksisteret siden september

2017

1.600
par er matchet.

Der er matchet Elderlearn-par i over

70

kommuner landet over.

92%

af det samlede antal matchede par/ældre vil anbefale Elderlearn til andre[4].

80%

af de ældre føler, at de har været til gavn.

Kortet viser fordelingen af tilmeldinger og matches i Danmark. De blå er frivillige ældre og røde er frivillige udlændinge.

Udbredelse og skalering af et frivilligt tilbud til ældre og udlændinge

Skalering handler om at enten skalere op eller ned. Uanset hvilken retning, man skalere i, vil det betyde ændringer i omfanget af aktiviteten og de praksisser, den består af.

Opskaleringen har betydet, at Elderlearns praksis har ændret sig, både i forhold til udbredelsen af kendskab til organisationen, samarbejdet med kommuner, matching af ældre og udlændinge samt Elderlearns faciliterende rolle. Derudover har Elderlearns skalering også betydet en udvidelse af og ændring i den demografiske sammensætning i gruppen af frivillige, som

deltager i aktiviteten. På baggrund af ovenstående har vi i følgeforskningen arbejdet med spørgsmålet:

Hvilken betydning har skaleringen for de ældre borgere, og hvordan sikrer Elderlearn sig, at kvaliteten i det frivillige tilbud bibeholdes?

Det har vi undersøgt ved at se på de implikationer, skaleringen har haft for de ældre borgere, samt hvordan de tiltag, Danske Seniorer og Elderlearn har udviklet til at skabe tryghed og kvalitet i aktiviteten, har virket for de deltagende ældre borgere.

Skaleringstiltag og organisatoriske ændringer

Følgende liste er en beskrivelse af de tiltag og organisatoriske ændringer, som Elderlearn og Danske Seniorer har gjort brug af i arbejdet med opskaleringen af det frivillige tilbud:

Flere typer samarbejdsaftaler med kommuner:

Elderlearn indgår i flere typer aftaler med kommuner, hvor der i nogle tilfælde er fokus på en bestemt gruppe ældre, fx ældre på plejehjem, ældre, der modtager hjemmehjælp, etc. De relevante kommunale aktører bliver inddraget og er med til at informere borgere om muligheden for at blive aktiv i Elderlearn.

Elderlearn-medarbejder er ikke med til første møde:

Inden skaleringen var der i de fleste tilfælde en Elderlearn-medarbejder med ude til det første møde, og vedkommende hjalp med at facilitere det og sørge for, at Elderlearn-parrene kom godt fra start.

Strategisk og standardiseret kommunikation:

Begge frivillige parter bliver klædt på til mødet gennem indledende opkald og får information om, hvad de kan forvente, og hvordan de kan planlægge de første møder. Den frivillige udlænding modtager e-mails med idéer til emner, de kan tale om. Der bliver foretaget opfølgende opkald efter det første møde og igen efter en måned.

Mere specialiseret arbejdsdeling blandt medarbejdere:

Der er etableret en arbejdsdeling af opgaverne, således at én står for selve matchmaking af frivillige ældre og frivillige udlændinge og de indledende samtaler mellem parterne, imens en anden står for alle de opfølgende opkald og besvarelse af spørgsmål.

Udvikling af Elderlearns it-system:

It-systemet er blevet udviklet på en sådan måde, at Elderlearns medarbejdere har alle arbejdsgangene samlet ét sted. De kan gennem systemet få et overblik over frivillige udlændinge og frivillige ældre, som ønsker at blive matchet, og kan på baggrund af forskellige kriterier få en liste over mulige matches. It-systemet giver også medarbejderne notifikationer om, hvornår og hvordan der skal følges op på Elderlearn-matches.

Spillet "Ordet er dit":

Spillet er produceret i samarbejde med Copenhagen Game Lab, som er et firma, der udvikler læringsspil. Spillet er en aktivitet til møderne, hvor igennem de to parter kan lære hinanden at kende, imens der tales og læres dansk.

Det er primært et samtale spil med fokus på at få samtalen i gang i højere grad end at konkurrere og kende danske ord. Spillet er udviklet til at kunne bruges minimum fire gange.

Elderlearns frivillige ældre borgere

En mangfoldig frivilliggruppe

Elderlearn har en bred og mangfoldig gruppe af ældre frivillige, da initiativet appellerer til både meget ressourcestærke ældre, som vælger det til, bl.a. fordi det er en fleksibel aktivitet, som kan tilpasses en ellers travl kalender, samt ældre med færre ressourcer, som fx er nødsaget til at blive i hjemmet.

Blandt de ældre, som i forvejen er meget aktive i civilsamfundet, er Elderlearn en appellerende aktivitet, da det tilbyder en anden form for frivillighed end i en klassisk foreningsbaseret frivillighed. Det afspejler en generel frivillighedstendens i Danmark, hvor der ses en stigning af frivillige i periodisk netværksbaserede aktiviteter, frem for langvarig frivillighed i en bestemt forening (Center for Frivilligt Socialt Arbejde, 2019).

Blandt de ældre, som oplever helbreds- eller mobilitetsproblemer, er Elderlearn tiltrækkende, da aktiviteten giver dem mulighed for at gøre noget for andre på en let og enkel måde fra deres egen bolig.

Aktiviteten kræver ikke mere, end at de ældre skal have lyst til at åbne deres hjem og have samtaler med et andet menneske, som gerne vil blive bedre til at tale dansk. Hermed skaber Elderlearn et rum for, at flere ældre borgere kan deltage som frivillige.

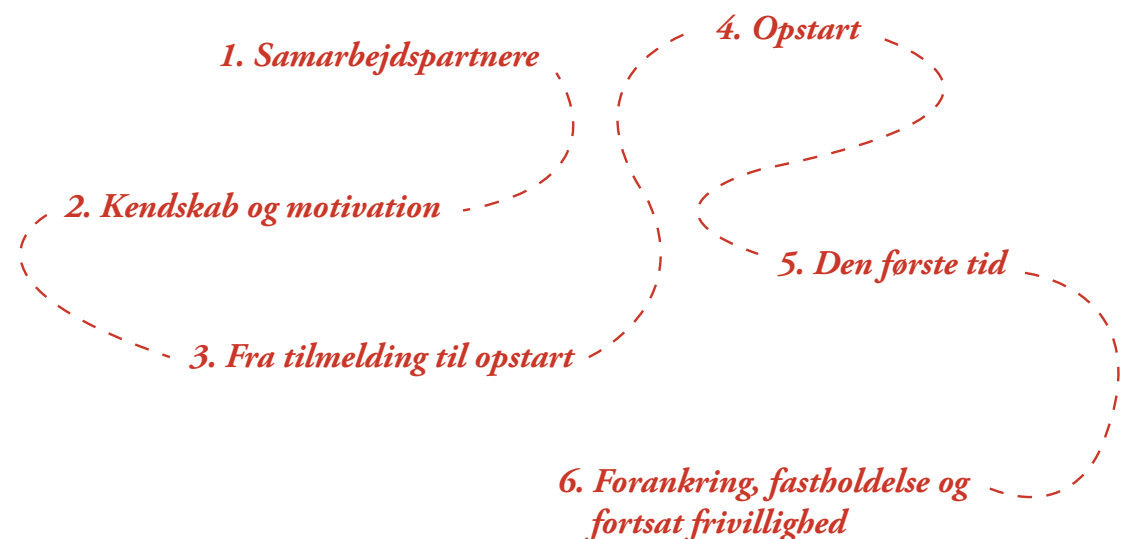
Der kan være grænser for, hvem der kan være frivillige

Det er en styrke hos Elderlearn, at aktiviteten kan rumme en meget divers gruppe af ældre. Følgforskningen indikerer dog, at der er grænser for, hvem der kan indgå i en Elderlearn-relation. I ekspertinterviewene påpegede flere fagfolk inden for ældreområdet, at ældre mennesker, der er kronisk syge, kognitivt svækkede eller meget fysisk begrænsede kan have nogle særlige behov, som en almindelig frivillig ikke kan imødekomme. Såfremt Elderlearn ønsker at have flere af denne gruppe ældre med, kræver det en opkvalificering af de frivillige udlændinge.

Implikationer ved skalering af Elderlearn

Skaleringen af Elderlearn har haft både positive og negative implikationer for de ældre frivillige. De følgende seks afsnit er en gennemgang af de mest tydelige implikationer, der kommer til syne fra start til slut i et Elderlearn-forløb.

Hvert afsnit har et specifikt eksempel på implikationer for de ældre frivillige i Elderlearn og dertil nogle generelle opmærksomhedspunkter, når der arbejdes med skalering af et socialt frivilligt tilbud til ældre borgere.

1. Samarbejdspartnere

I de kommuner, hvor Elderlearn har samarbejdsaftaler og matcher par, har de ofte kontaktpersoner og samarbejdspartnere blandt ældrechefer, frivillighedscoordinatorer, projektledere og sundhedsprofessionelle.

I vores ekspertinterview med en række af disse aktører bliver det fremhævet, at flere kommuner selv har prøvet kræfter med lignende projekter baseret på matchmaking af ældre og en anden gruppe borgere. Erfaringen er, at der er en stor mængde administrativt arbejde i at få et socialt frivilligt initiativ til at køre, og at "det er ikke bare lige at matche", som en projektleder i Sundhed og Omsorg fra Region Midtjylland påpeger. Hun beskriver, at det især er det koordinerende og faciliterende arbejde, som tager for meget tid fra medarbejderne, som ofte også har andre ansvarsområder. Mange kommunale aktører er derfor begejstrede for et tiltag som Elderlearn og vælger det til, da det er et "allround projekt", som en

gruppeleder i ældreplejen fra Region Sjælland kalder det. Med andre ord, et projekt, hvor der ikke følger flere opgaver med til de kommunale medarbejdere, som i forvejen har mange arbejdsopgaver.

Selvom det netop bliver fremhævet som attraktivt, at Elderlearn tager sig af alle arbejdsopgaverne vedrørende matchmaking-arbejdet, er det stadig nødvendigt at have et velfungerende samarbejde med kommunale aktører eller andre, der har kendskab til lokalområdet og ældregruppen.

Det er afgørende for tiltag, som ikke er lokalt baseret, at de kommunale aktører eller andre lokale aktører bliver inddraget og klædt på til at kunne viderefordre og udbrede kendskabet til tilbuddet. Derfor er det vigtigt for de kommunale samarbejdspartnere at få løbende opdateringer, så de ved, hvordan det går. At blive opdateret og inddraget giver også mere motivation til at udbrede viden om tilbuddet til målgruppen.

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER:

- Kortlæg, hvilke aktører der er afgørende at lave samarbejde med ift. målgruppen. Ofte er der både behov for aktører, der er tæt på de ældre borgere i dagligdagen (fx hjemmehjælp/sundhedsfagligt personale), og aktører, der varetager mere koordinerende arbejde (fx aktivitets- og frivillighedscoordinatorer).
- Hav fokus på at klæde samarbejdspartnere på og giv løbende opdateringer, især til dem med den daglige kontakt til de ældre borgere, da de ofte spiller en afgørende rolle for, om de ældre borgere får lyst til at deltage.

2. Kendskab og motivation

De ældre frivillige, der er aktive i Elderlearn fortæller, at de har hørt om aktiviteten gennem reklamer og artikler fra især lokalaviser. Mange fortæller også, at de er blevet anbefalet at deltage fra en kommunal medarbejder. Kun få har hørt om tilbuddet gennem sociale medier. De kommunale medarbejdere har en afgørende rolle for de ældre borgeres lyst til at deltage, da de både har en overtalende og godkendende effekt på dem.

Det beskriver Børge, en mand i 60'erne fra Region Midtjylland, som har været aktiv i Elderlearn i over et år:

"Den daglige leder kom en dag og spurgte, om det ikke var noget for mig. Og så sagde jeg først til hende: "ved du hvad, jeg har fandme nok at se til". Men så fortalte hun jo lidt og spurgte, om hun måtte give dem mit telefonnummer. Altså til Elderlearn. Så endte jeg med at sige, at det kunne jo ikke gå værre, end at jeg kunne sige nej til dem."

Mange ældre mennesker oplever med alderen

at få et overskud af omsorg og tid, som før blev brugt på fx familiemedlemmer, arbejdspladsen eller hobbyer. Fællesskaber, som man tidligere har været en del af, svinder ind og kan føre til et savn af at være noget for andre. Netop ønsket om at bidrage og gøre noget godt for andre bliver fremhævet som motivation for deltagelse af mange af de ældre frivillige i Elderlearn.

Samtidig finder flere af de frivillige udlændinge Elderlearn særligt attraktivt på grund af muligheden for at mødes med et ældre menneske. De fremhæver især, at ældre mennesker har stor livserfaring, tålmodighed og lyst til at fortælle og lære fra sig. Den pointe er Sigurd, en mand i 60'erne fra Region Midtjylland, meget enig i og fortæller, hvordan man som ældre menneske

"kan være et plankeværk, som et ungt menneske kan spille bold op ad, når der skal foretages nogle valg og tanker".

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER:

- Understreg, hvad de ældre frivillige kan bidrage med og hvordan. Ofte motiveres ældre borgere af et ønske om at være en del af et fællesskab samt videregive deres livserfaring til andre.
- Målret kommunikationen løbende efter målgruppen og på baggrund af, hvad der motiverer dem.
- Skab relaterbare historier, som de ældre kan spejle sig i, når tilbuddet formidles i lokalaviser, artikler, tv-indslag og sociale medier. Pas på med at give et entydigt billede af, hvilken type ældre der kan deltage.

3. Fra tilmelding til opstart

At blive en del af Elderlearn

Hos Elderlearn tilmelder man sig online via en tilmeldingsblanket. De ældre borgere kan enten selv udfylde den, de kan ringe ind til Elderlearn og få hjælp til at tilmelde sig, eller de kan få andre til at tilmelde dem, fx pårørende eller kommunale medarbejdere. Der er altid en indledende telefonsamtale som en del af tilmeldingsfasen. Samtalen fungerer både som en introduktion til Elderlearn, men også en måde, hvorpå Elderlearns medarbejdere kan få vigtig information om den frivillige, fx om der er nogle særlige hensyn, der skal tages. Det er også muligt at notere særlige hensyn i tilmeldingsblanketten, men følgeforskningen viser, at de ældre borgere kan være tilbageholdende med at anvende den mulighed, og det er derfor vigtigt at spørge ind til under samtalen. Derudover kan telefonsamtalen indikere, hvem personen vil passe godt sammen med og mindre godt med.

Tiden mellem tilmelding og opstart

Skaleringen af Elderlearn har nogle steder skabt ventetid mellem tilmeldingen og selve opstarten. Dette har hovedsageligt været på grund af den demografiske skævhed i by- og landkommuner mellem antallet af frivillige ældre og frivillige udlændinge. I landkommunerne kan det være vanskeligt at rekruttere udlændinge, mens det i bykommunerne kan være vanskeligt at rekruttere ældre. Lang ventetid fra tilmelding til opstart har i Elderlearns tilfælde gjort, at nogle ældre borgere glemmer, hvad Elderlearn er, hvad det frivillige tilbud indebærer, og sågar helt glemmer, at de har meldt sig til.

Det fortæller 76-årige Kirsten fra Region Midtjylland:

“Det er faktisk over to år siden, jeg meldte mig til. Der har ikke været et match før nu, så jeg kan faktisk ikke huske, hvorfor jeg meldte mig til!”

For at forebygge, at ventetiden skaber problemer, tvivl, eller at de ældre borgere springer fra, har Elderlearn etableret en rutine med at udsende en status til de tilmeldte hver måned og informere om ventetiden, hvorfor der er ventetid, og at de ikke er glemt. Beskeden sendes ud på mail, og der ringes til de borgere, der ikke bruger e-mail. Ventetid kan altså kræve en reintroduktion til det frivillige tilbud, hvor den ældre borger bliver klædt på og igen bliver motiveret for at deltage.

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER:

- Afklar, hvilken information der er afgørende for et godt match af frivillige, især hvis der er tale om en målgruppe med særlige behov. Den rette information er afgørende for et velfungerende match. Vær tydelig og præcis vedrørende, hvilken information der er brug for fra den frivillige ældre.
- Vær i kontakt med de frivillige, hvis der er lang ventetid. Giv information om, at de ikke er glemt, og hvorfor der er ventetid.
- Lang ventetid fra tilmelding til opstart kræver reintroduktion til det frivillige tilbud.

4. Opstart

Første møde uden deltagelse af medarbejder

Før skaleringen af Elderlearn deltog en medarbejder ved første møde mellem den frivillige ældre og udlænding for at skabe en god og tryk opstart. Vores undersøgelse viser dog, at opstarten uden en Elderlearn-medarbejder er sket uden store problemer. Mange beskriver det første møde som nemt og positivt. Det har haft stor betydning, at de ældre er blevet klædt godt på via de forudgående opkald med en Elderlearn-medarbejder, samt at parrene har haft forslag til samtaleemner og spillet ”Ordet er dit”, som de har kunnet tage udgangspunkt i.

At starte op uden en medarbejder har vist sig at skabe en større selvstændighed for Elderlearn-parrene, især for de ældre borgere, som derved selv tager imod de frivillige udlændinge. Mødet får derved ikke karakter af at være en besøgstjeneste, hvor den ældre ”modtager besøg”, men i højere grad som en frivillig aktivitet, hvor de er frivillige på lige fod med hinanden.

Det beskriver Mikkel, en 69-årig mand fra Region Midtjylland således:

“Vi er voksne mennesker og behøver ikke en babysitter”.

Forskellige oplevelser af information, kommunikation og materiale

På trods af de positive oplevelser af opstarten uden en medarbejder beskriver de ældre frivillige selve opstartsperioden meget forskelligt. Der er meget varierede beskrivelser af, hvordan Elderlearn introduceres til dem, og nogle ældre har udfordringer med at forstå, hvem Elderlearn er. De er i tvivl om, hvorvidt Elderlearn er en lokal forening, NGO eller virksomhed. Dette har skabt forvirring blandt de ældre

frivillige og har for nogen også været utrykshedskabende, såsom for Marie, en 66-årig kvinde fra Region Midtjylland:

“Jeg aner ikke, hvad det er. Jamen det kunne være Jehovas Vidner eller hvad som helst”.

Det afspejler en problematik omkring divergerende opfattelser af, hvad information er, og hvordan den formidles. Hvor nogle ældre frivillige har følt sig godt klædt på og velinformerede, så har andre ældre frivillige haft en oplevelse af, at de ikke har modtaget nogen information, såsom Rigmor på 85 år fra Region Midtjylland, som sagde:

“Jeg har ikke modtaget nogen information fra Elderlearn”.

Hun fortalte dog senere i interviewet, at

“der er blevet ringet fra København flere gange”.

Episoder som disse understreger, at mange af de ældre frivillige ikke oplever telefonopkald som information, om end information er givet – her opleves telefonopkald som en samtale. Der er flere, som også har efterspurgt at få tilsendt information via post. Det kan ses i lyset af, at nogle ældre har et større behov for at have informationer på skrift, da de kan have svært ved at huske informationer i en telefonsamtale. Det understreger vigtigheden af at have flere kommunikationskanaler, som hverken kun er på skrift eller mundtlig, hvis man ønsker at rumme en bred borgergruppe, hvilket afsnit 5 uddyber nærmere.

I opstartsfasen har en kommunikativ skaleringsproblematik også vist sig i forbindelse med telefonsamtalerne mellem Elderlearn-medarbejdere og de ældre frivillige. Der viser

sig at være et behov for forskelligartet kommunikation, alt efter hvor i landet de ældre borgere befinder sig. Problematikken er ikke blot baseret på geografi, men afspejler en blanding af demografiske og sociokulturelle forskelle, som påvirker de ældres holdning til og oplevelse af kommunikationen.

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER:

- Klæd parterne godt på til opstarten og giv plads til selvstændighed.
- Skab en enkel fortælling om organisationen og det frivillige tilbud.
- Planlæg, hvad den indledende samtale mellem den ældre frivillige og tilbuddets medarbejdere skal indeholde. Samtalen sætter scenen for den ældre frivilliges oplevelse.
- Gør brug af interviewteknik, eksempelvis med inspiration fra forskningsinterview, for at etablere en god og professionel samtale [5]. Det er især vigtigt at forberede sig på den gode samtale, hvis der er en stor diversitet i tilbuddets målgruppe.

5. Den første tid

Forventningsafstemning og etablering af relation

Ud over de første møder kan den efterfølgende første tid være svær for Elderlearn-parrene, da det er her, relationen skal tage form og etableres. Parrene er ofte nået igennem de mest oplagte samtaleemner, men mange kender stadig ikke hinanden dybdegående endnu. Relationen kan være skrøbelig i overgangen mellem fremmed til bekendt, og små ting som fx aflysning pga. af sygdom kan skabe usikkerhed om, hvem der tager initiativ til næste møde. Derfor er det vigtigt med hjælp og inspiration til, hvad parrene kan lave og anbefalinger til, hvordan man håndterer aflysninger.

Flere af de ældre er i tvivl om hensigten fra den frivillige udlænding, og venne-/frivillig-relationen kan være svær at kategorisere for dem. Denne tvivl er tydelig i samtalen med 72-årige Tine fra Region Midtjylland, som ikke forstår, hvorfor hendes match har behov for at mødes med hende:

“Det var så diffust, hvad hun egentlig ville med mig, synes jeg. Altså hun er en sød, ung, kvinde på 35 med to børn og dansk gift, så jeg tænkte: hvad fanden skulle hun bruge mig til?”

Begge parter er frivillige, og de hjælper hinanden på hver deres måde. Ofte lærer de hinanden godt at kende, fordi mødets omdrejningspunkt er selve samtalen. Derfor ender en del par også med at blive så glade for hinanden, at det udvikler sig til et venskab. Dette kræver dog i mange tilfælde, at man fra starten får afklaret, hvad man ønsker at få ud af mødet for at eliminere den mulige tvivl.

Undervejs i følgeforskningen har projektgruppen arbejdet med at udvikle en opstartspakke, som kan være med til at

forebygge denne tvivl og de informations- og kommunikationsproblematikker, der blev beskrevet i afsnit 4. Opstartspakken skal sendes ud med posten til den ældre frivilliges adresse. Heri kommer der bl.a. en guide til at forventningsafstemme relationen, forslag til samtaleemner, en beskrivelse af Elderlearn samt spillet ”Ordet er dit”.

Sprogspillet “Ordet er dit”

Spillet, som blev sendt ud til den ældre borger forud for det første møde, bliver nu også en del af opstartspakken. Spillet er blevet taget godt imod af de frivillige, og det fungerer som en god samtalestarter. Spillet, der kan bruges op til flere gange, hjælper med at håndtere den sociale situation i opstartsfasen, som for nogle kan være svær, i mødet med et nyt menneske. Det understreger Ellen på 75 år fra Region Midtjylland, da hun fortæller om, hvorfor hun kan lide spillet:

“Altså, det der med at kunne fjerne noget af det akavede i situationen. Altså at man har nogle stikord, så man har et eller andet, man kan sige, så man ikke sidder og siger øh og øh, hvad skal jeg nu sige.”

Flere synes, at spillet er for ’let’ ift. ordenes sværhedsgrad. Spillets formål er dog ikke nødvendigvis at lære mange nye ord, men at få sat samtaler i gang.

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER:

- Skab en opstartspakke med materiale, som sendes ud til den ældre borgers adresse. Pakkens indhold har til formål at rammesætte en samtale om forventninger til relationen og imødekomme eventuelle bekymringer og tvivlsspørgsmål fra den ældre frivillige. Pakken kan eksempelvis indeholde:
 - En guide til at forventningsafstemme relationen, fx hvad skal vi lave, hvor ofte skal vi mødes, hvad gør vi ved aflysninger.
 - En flyer om det frivillige tilbud med en enkel forklaring og et klart narrativ.
 - Et spil, som kan bruges af parret. Spillet kan muligvis være i flere sværhedsgrader.
 - Aktivitetsliste med fx forslag til samtaleemner, anbefalinger til voksenlitteratur på let læseligt dansk og ideer til oplevelser/steder at tage hen (museum, bibliotek, butikker).
 - En tidslinje med oversigt over “milepæle” i løbet af en typisk relation. Den kan bruges som en måde at tilbyde en god afslutning, hvis det ikke er det rigtige match, eller hvis en af parterne gerne vil trække sig.

6. Forankring, fastholdelse og fortsat frivillighed

Efter parrene er begyndt at mødes, fortsætter Elderlearn med den opfølgende kontakt i form af mails, SMS'er og et månedligt opkald. Flere ældre er glade for de opfølgende opkald, da de bruges til at afklare spørgsmål.

Forankring af relation

Forankring af en Elderlearn-relation sker på forskellige tidspunkter for parrene, men ofte, når relationen får en mere privat karakter. Det sker fx, når parrene møder hinandens ægtefæller/familier eller hjælper hinanden i dagligdagen. Mange ældre refererer til deres match som "min ven/veninde", hvilket indikerer en stærk relation. Dog har der også været eksempler på stærke Elderlearn-par, som primært har fokus på læring af det danske sprog, snarere end at have en nær venskabelig relation.

Forskellig holdning til hjælp fra udlændingene

Blandt de frivillige udlændinge er der mange, som gerne vil hjælpe de ældre. I nogle tilfælde er det kærkomment, mens hjælpen i andre tilfælde

kan få den ældre til at føle sig stigmatiseret som hjælpeløs. Under coronapandemiens nedlukning blev hjælpen dog taget positivt imod, især hos de ældre, som har været isoleret og har haft brug for (ekstra) hjælp. Selvom de ældre ikke nødvendigvis har efterspurgt et behov for hjælp ved opstarten i Elderlearn, har de frivillige udlændinges hjælp haft stor betydning for dem.

Den gode afslutning er afgørende for fortsat frivillighed

Parrene ses på forskellige måder. Nogle i længere tid, andre i kortere perioder, nogle sporadisk med pauser hist og her grundet ferier, eksamensperioder, sygdom m.v. Andre ses fast og har det som princip at ses hver uge. Følgeforskningen viser, at en succesfuld relation ikke nødvendigvis er baseret på længden af relationen, men af kvaliteten af relationen, imens den står på, og hvorvidt begge parter føler, at de bidrager med noget til relationen.

Der er stort potentiale for langvarig frivillighed hos de ældre frivillige, da mange af dem er interesseret i at fortsætte med en anden frivillig udlænding, hvis den første, de er blevet matchet med, stopper. Udlændingene har i højere grad end de ældre et specifikt mål med relationen, nemlig at lære dansk, og derfor findes der et mere naturligt tidspunkt for dem at stoppe relationen på.

Selvom langt de fleste par bliver ved med at se hinanden i lang tid og er glade for det, vil der altid være nogle, som af den ene eller anden årsag er nødt til at stoppe relationen, og nogle, hvor matchet ikke fungerer. I de tilfælde kan Elderlearn være med til at facilitere den gode afslutning, da den er afgørende for den ældres lyst til at fortsætte som frivillig. Modsat vil en dårlig afslutning ikke kun ødelægge den sidste del af parrets Elderlearn-periode, men ofte præge hele oplevelsen og dermed også lysten til at fortsætte som frivillig.

Netværk og ambassadører

Flere af de ældre frivillige har et ønske om at

møde andre ældre frivillige i deres lokalområde. De ønsker både at få kendskab til, hvem der ellers er aktive i Elderlearn, og at erfaringsdele med de andre frivillige. Det fortæller Ellen på 75 år fra Region Midtjylland:

"Jeg ville så gerne vide, om der var andre i lokalområdet, som også er en del af Elderlearn. Jamen så kunne vi jo udveksle erfaringer og sådan."

Nogle af de ældre frivillige med mange ressourcer har påpeget, at de gerne vil bidrage med noget ekstra, hvis der er mulighed for det. Muligheden for at gøre nogle af disse frivillige ældre til ambassadører vil både styrke deres frivillige engagement og motivation, men også bidrage til, at projektet forankres i lokalmiljøet. Et ambassadørkorps af frivillige vil kunne forebygge nogle af de skaleringsproblematikker i lokalområderne, som Elderlearn har erfaret. Generelt kan netværk og ambassadørkorps i samarbejde med kommunerne være med til at skabe forankring af en frivillig aktivitet i civilsamfundet.

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER:

- Understøt forankring af de frivillige relationer ved at fastholde kontakten og muligheden for at stille spørgsmål.
- Giv redskaber til den gode afslutning og derigennem grobund for, at flere fortsætter i nye forløb.
- Start et netværk for de frivillige ældre. Det vil understøtte følelsen af at være en del af et større fællesskab med et samlet formål.
- Skab et ambassadørkorps. Potentialet blandt de ressourcerstærke ældre kan imødekommes ved at gøre dem til ambassadører for den frivillige aktivitet.

Implementering af følgeforskningens indsigter hos Elderlearn

Elderlearn, Danske Seniorer og CoRe har haft et tæt samarbejde under hele projektperioden, hvilket har gjort det muligt at tage pointer fra den videnskabelige analyse og implementere dem direkte i skaleringen af Elderlearn. Det har således været muligt at følge anbefalingernes implementering i praksis.

Ændringer i it-systemet og tilmeldingsformularen

Tilmeldingsblanketten er blevet rettet til i forhold til både teksten og mulighederne for at informere om særlige hensyn. It-systemets automatiserede SMS'er og mails er blevet omskrevet til en mindre generisk og mere let forståelig tekst.

Kommunikation med Elderlearn-par og kommuner i hele landet

Medarbejderne i Elderlearn arbejder med målrettet kommunikation og har udarbejdet en manual for den gode samtale med udgangspunkt i information og interview-teknik, som også nye medarbejdere kan tage udgangspunkt i.

Informationen, der bliver sendt ud

Elderlearn arbejder på opstartspakken, som sendes ud sammen med ordspillet. Pakkens elementer bliver afprøvet og udviklet løbende, herunder en tidslinje for en almindelig Elderlearn-relation, en guide til at forventningsafstemme og en enkelt beskrivelse af Elderlearn.

Oprettelsen af Elderlearn-netværk

Der undersøges, hvorvidt det er muligt at etablere lokale Elderlearn-netværk, som fx. kobles op på Danske Seniorers lokalafdelinger.

Fremadrettet strategiske overvejelser for Elderlearn ift. ændring i Elderlearns målgruppe

Stigningen i tilbagetrækningsalderen kan skubbe til den gruppe ældre, som tager mest del i frivillige aktiviteter, da denne gruppe bruger flere år på arbejdsmarkedet. Derfor er det sandsynligt, at der kommer større diversitet blandt fremtidens ældre frivillige, da andelen af frivillige aktive ældre i højere grad vil ligge i de høje aldersgrupper, fx 82-87-årige (Amilon et al., 2019). Denne udvikling skal indtænkes i Elderlearns fremadrettede arbejde, således at det løbende kan målrettes den relevante frivilligruppe.

Projektgruppen

Astrid Jespersen,
lektor i europæisk etnologi og centerleder ved CoRe

Astrid Jespersen er cand.mag. og ph.d. i europæisk etnologi med særligt fokus på humanistisk sundhedsforskning. Astrid har i en årrække forsket i aldringsprocesser, livsstilsinterventioner samt sygdom og sundhed set fra et hverdagsperspektiv. Hun etablerede CoRe i 2013 og har stået i spidsen for flere tværdisciplinære samarbejdsprojekter.

Line Steen Bygballe,
Ph.d.-studerende ved CoRe

Line Steen Bygballe er cand.mag. i anvendt kulturanalyse og ph.d.-studerende under europæisk etnologi. Hendes primære forskningsområder er aldring, civilsamfund og mental sundhed. Line beskæftiger sig med, hvordan frivillighed kan bidrage positivt til sociale og sundhedsrelaterede aspekter, såsom forebyggelse af ensomhed og understøttelse af integrationsprocesser.

Rebecca Søgaard,
studentermødjhælper ved CoRe

Rebecca Søgaard er bachelor i europæisk etnologi og i gang med sin kandidatgrad i europæisk etnologi. Rebeccas primære interesseområder er inden for minoritetsstudier, frivillighed, kulturarv samt humanistisk sundhedsforskning.

Litteratur

Anderson ND, Damianakis T, Kröger E, Wagner LM, Dawson DR, Binns M, Bernstein S, Caspi E and Cook S, The benefits associated with volunteering among seniors: a critical review and recommendations for future research. *Psychological Bulletin* 140, 1505–1533. (2014)

Amilon et al., Ældres frivillige arbejde - Udviklingen over tid, Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd VIVE. (2019).

Cattan M, Hogg E and Hardill I, Improving quality of life in ageing populations: what can volunteering do? *Maturitas* 70, 328–332. (2011)

Erlinghagen M & Hank K, The participation of older Europeans in volunteer work. *Ageing & Society* 26, 567–584. (2006)

Kruse, N. B. F. & Lassen, A. J, Reattached: Emerging relationships and subjectivities when engaging frail older people as volunteer language teachers in Denmark. *Ageing & Society*, 41(5), 1163 - 1183. (2021).

Lindholm et al.: Frivillighed i forandring Videnstema #1 Flere frivillige engagerer sig i episodiske indsatser, Center for Frivilligt Socialt Arbejde. (2019).

Principi A, Chiatti C, Lamura G and Frerichs F, The engagement of older people in civil society organizations. *Educational Gerontology* 38, 83–106. (2012)

Fodnoter

[1] Se rapporten ”Elderlearn – Når svækkede ældre mennesker bliver frivillige” fra tidligere følgeforskning, som beskriver og undersøger selve aktiviteten og den frivillige relation mellem ældre borgere og udlændinge: shorturl.at/afhC4

[2] De kommunale aktører besad følgende stillinger: Gruppet leder i ældreplejen, Projektleder i Sundhed og Omsorg, Netværkskoordinator for forebyggende hjemmebesøg, SOSU-medhjælpere og fysioterapeut der varetager forebyggende hjemmebesøg.

[3] Interviewguiden blev løbende udviklet baseret på input og den læring, der opstod i undersøgelsen, ligesom den blev tilpasset det enkelte interview. Kodetræet blev rettet til efter de første ti interviews til mere præcist dækkende koder.

[4] Baseret på Elderlearns survey, som foretages tre måneder, efter et Elderlearn-par er startet.

[5] Find viden om forskningsinterview i metodebøger, så som; *Forskningsinterview*
En praktisk og metodisk introduktion (Møller & Harrits 2021),

Interview - introduktion til et håndværk (Kvale & Brinkmann 2009),
Kvalitative metoder i et interaktionistisk perspektiv (Järvinen & Mik-Meyer 2005)

Tak til de alle ansatte hos Elderlearn og Danske Seniorer for et godt samarbejde og til Nordea Fonden for støtten.

En særlig stor tak til de frivillige ældre borgere og frivillige udlændinge, som vi har fået lov at følge og interviewe.

Det tværdisciplinære samarbejde fortsætter mellem Elderlearn og CoRe, som med en fælles bevilling fra Innovationsfonden har påbegyndt et udviklingsprojekt, som løber fra 2021-2024.

Projektet EMOVE kan følges på CoRes hjemmeside og LinkedIn.

Elderlearn.

**NORDEA
FONDEN**